

O tom milosrdném Samařanovi

1. čtení: Dt 6,4-9, Lv 19,15-18

Kázání: Lukáš 10,25-37

No to je dost, že jdeš. Neříkals náhodou, že se vrátíš už v neděli? A je úterý.

Já vím, miláčku, když já jsem se trošku zdržel. Nebudeš tomu věřit, co se mi stalo. Na cestě z Jeruzaléma jsem ...

Hlavně mi neříkej, žes zase někomu pomáhal.

no, ...vlastně pomáhal. Ale bylo to důležité. Ten člověk umíral.

To snad není možný. Zase někdo potřeboval pomoc. A co my? Co já a tvoje děti? My nepotřebujeme pomoc? Dva dny se tady strachujeme, co se ti asi stalo. A co myslíš, že jsme jedli? Myslíš ty vůbec taky někdy na nás? Že taky my potřebujeme pomoc? Že já potřebuju pomoc?

Ale to víš, že na vás myslím. Ale ten člověk tam ležel skoro mrtvý. Kdybych mu nepomohl, tak by...

Tak by mu pomohl někdo jinej. Vždyť tam tou cestou chodí spousta lidí. A nebylo to náhodou v sobotu večer? Vždyť to chodí ty židovský faráři si vodpočinout do Jericha. Tak mu mohli pomoc oni.

Já vím, ale on tam zrovna nikdo nebyl. A ten člověk tam ležel v tak hrozným stavu. To jsem ho tam měl nechat umřít?

A byl to alespoň jeden z našich?

No,...vlastně to byl žid...

U božích vousů, tys pomáhal židovi? Ty seš ale blbec. Copak nevíš, co sou zač? Jak se k nám chovaj? Víš, jak nám říkají? Říkají nám Sámóši, to zní jak sámóška. Uvědom si konečně, kdo seš. Ty seš Samařan. Tak buď Samařan a nepleť se mezi židáky. Voni pro nás taky nikdy nic dobrého neudělali. Jsme jim dobrý tak akorát na práci. Hlavně v sobotu, když voni nemůžou nic dělat. Hlavně to prosím tě nikde neříkej, žes pomohl židákovi. Vždyť by se ti všichni smáli. Už takhle si z tebe dělaj srandu, že všude každému pomáháš. Víš jak ti říkaj? Říkaj ti Milosrdnej Samaritán. Ach, proč já si tě jenom brala. Já z tebe předčasně zestárnu a budeš mě mít na svědomí. No ale hlavně, že seš tady. Jak bylo na trhu? Prodals všechno? Víš, že už zase dlužím sousedce za vajíčka. A musela jsem si ještě půjčit, když ses ty staral vo toho svýho raněnýho. Tak prodals všechno?

Jo, prodal.

Alespoň že tak. Takže máme 40 denárů. To by snad mělo stačit.

No, ...vlastně nemáme. Víš, já toho člověka musel vzít do hotelu a zaplatil jsem mu tam ubytování a jídlo. Když oni ho lupiči o všechno oloupili.

Tak ale to si ze mě děláš srandu. Tys mu dal ještě peníze? Seš normální? Kdoví, co to bylo zač. A z čeho máme teď žít my? A víš přece, že jsem si chtěla koupit novou halenku. Ty mi to děláš naschvál. Mám já tohle zapotřebí? Koupils alespoň ten olej? A hlavně víno. Koupils víno?

No, ...vlastně koupil, ale já ho použil na toho raněného. Musel jsem mu ty rány vymýt. Vždyť se mu mohly zanítit. A pak jsem ho pro jistotu ještě natřel tím olejem. Ono se to pak líp hojí, víš?

Takže tys přišel o dva dny později, pomáhalš židákovi, utratils za něj naše peníze a ještě na něj vyplácals všechno víno i olej? Ty si vážně hňup. Maminka měla pravdu. K čemu to všechno děláš? Myslíš si, že pro to budeš slavnej? Že si vo tobě budou povídat příběhy, jak ses skvěle zachoval a že by se lidi měli chovat taky tak? Starou belu. Jestli se vo tomhle někdo doví, bude to akorát tak ostuda.

No, nebyla to ostuda. Kdyby to náhodou někdo z Vás nepochopil, tohle byl mnou smyšlený rozhovor toho Samařan z Ježíšova podobenství s jeho manželkou. Tak nějak to možná mohlo vypadat. Možná ne. Ale dovolil jsem si pustit fantazii trošku na špacír. Nejsu sám. Všichni tenhle příběh znáte, podobenství o milosrdném Samařanu. A určitě znáte spoustu dalších věcí, které si lidé za ty dva tisíce let k tomu příběhu domysleli. Tak například moudří lidé ve středověku přišli na to, že ten Samařan má být vlastně Pán Ježíš. Ten okradený člověk na cestě z Jeruzaléma je člověk odešlý z ráje, který se bezmocně topí ve svém hříchu. Ti loupežníci, kteří jej přepadli, jsou nečisté mocnosti. Kněz a levita představují zákon a proroky. Hospoda, kam se nešťastník dostává, je církev a ty dva denáry jsou symbolickým vyjádřením svátostí - křtu a Večeře Páně. To by Vás nenapadlo, že ne? Mě taky ne. Alespoň to připodobnění církve k hospodě je docela milé. Dále lidé přišli na to, že Kněz ani levita tomu člověku nepomohli, protože jim mohl v náručí zemřít a oni by se tím podle zákona poskvřnili a nemohli by vykonávat svoji náboženskou roli. No, nevím. V tom příběhu to není.

On je totiž ten příběh docela jednoduchý. A má být jednoduchý. Ježíš ho totiž říká tehdejšímu intelektuálovi. A právě tímhle jednoduchým příběhem intelektuála odzbrojuje. Myšlenkově si jsou Ježíš a zákoník až neuvěřitelně blízcí. Celý Boží zákon, celá ta tlustá Bible totiž jde shrnout do těch dvou věcí: Miluj Boha a Miluj bližního. V tom jsou si zajedno. „To čiň a budeš živ.“ říká Ježíš. To je přece taky jasné. Není to jednoduché, milovat Boha i člověka vším, co mám. Vlastně je to nespílitelné. Ale je to jasné. O to se snaž a Tvůj život bude mít smysl. Bude mít cenu. Nebude nikdy zapomenut. „Ale kdo to je ten Bližní?“ Tady už si Ježíš se zákoníkem nerozumí. Je to snad hloupá otázka? Mě taky napadala a vždycky, když tento příběh slyším, napadá mě znovu a znovu. Jak byste charakterizovali bližního? Je to někdo z rodiny? Kamarád? Soused? Spoluobčan? No určitě to není ukrajinec, cikán, vietnamec a kdoví kdo ještě. Co všechno se to k nám do České republiky stěhuje. Tak kdo to je ten bližní? Kdybyste hledali odpověď v tom Ježíšově příběhu, tak ji tam nenajdete. Smyslem toho příběhu není určit hranice toho, kdo ještě je a kdo už není ten náš, z té naší party. Smyslem toho příběhu je, abych se já stával bližním každému, kdo to potřebuje. Abych se přibližoval k těm, kteří mě potřebují. To je alespoň podle Ježíše smysl lidského života tady na zemi. Smyslem vyvolení Izraelského národa, stejně jako smyslem existence církve, není, abychom si rozdělili lidi na ty, kteří jsou naši a kteří jsou cizí. S kým se máme kamarádit a komu máme pomáhat, a kdo nám může být ukradený, protože je přece z venku. Tím hlavním smyslem církve na této zemi je pomáhat. Přibližovat se k lidem. Přibližovat jim Boží království. Křesťanství není intelektuální výkon. „To čiň a budeš živ.“ „Jdi a jednej také tak.“

Amen